

BÉTSI MAGYAR KURIR.

ÉS

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr.

Indült: Kedden, Januárus' 14-dikén, 1854.

4.

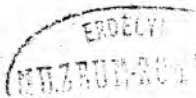
EJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

Nev-Yorki lapok a' Praesidensnek a' Congressszushoz lett küldetéséről tesznek tudósítást. Minekutánna a' Kiküldöttség előadja az egyesült Státusoknak jó egyetértését a' többi Hatalmasságokkal, jelenti, hogy noha Nagy Britanniával az Éjszakkéleti határokróli kérdés el nem döntetett, az alkudozás mégis megnyugtató következtetést ígér, és hogy Nagy Britannia megegyezett legyen a' Bahamákön világító tornyoknak való építésében, mellyek a' Floridai szoros tengeren a' Szabad Státusok által épültekkel a' hajókázást bátorságossá teendik. Az Elölülő panaszokhoz a' Frantzia Országtól fizetni elmulasztott első terminusra járó summa, és bizonyos okleveleknek ki nem adatása miatt: ezen környüállások eléggé fontosok arra, hogy Párisba egy meghatalmazott Minisztert küldjön. Spanyol Ország végre elismerte, hogy szükséges legyen az Amerikai polgárokat kárpótolni, ezért az egyesült Státusok a' Tonnapéntz felfüggesztik, mellyet ekkoráig az Éjszakamerikai kikötőkbe hajtott Spanyol hajók fizettek, noha még e' miatt a' Spanyol Kormány nem jelentette nehezteletését. A' Congresszszu-nak különös megfontolására ajánlja a' Consularis Systemának Reformját, 's a' kintstár esztendei jövedelmét 32,000,000 dollárra, a' vám jövedelmét 28,000,000 és a' Státus birtokokból bėjövőt 3,000,000 dollárra számítja. — Mivel azomban,

az egész költség 25,000 dollárnál többre nem mégyen, tehát a' Finantz Miniszter oda utasittatik, hogy a' Nemzeti adósságot 4,760,082 dollárral kevesítse. Minekutánna a' Flottánák, és Postának előhaladó javításaira nézve figyelmet gerjesztett, a' Congresszszust a' Praesidens, és Vice Praesidens választása módjának megváltoztatására emlékezteti.

SPANYOL AMERIKA.

Buenosayresből Oct. 22 dikén költ tudósítások szerint, ott lázzadás ütött ki. A' meg nem elégedettek fegyvert fogtak, 's magokat a' külvárosokban bésántzolták, — a' Kormány ellenben minden katonáit a' Rebellesek ellen küldötte. A' választásoknak bizonytalan időre történt elhalasztását, az Ujságok hányták vetették, 's e' mellett a' Minisztereket nem igen kímélték. A' külső dolgokra ügyelő Miniszter a' havirókat bészaratással fenyegette, ha tsak szokott hangjokkal fel nem hagynak. A' Kereskedési Ujságnak kiadója erősen kikelt a' hatalomnak ezen visszaélése ellen, 's a' Kamarák pártfogásokra tart számot. A' fellyebbi lázzadást éppen ezen környüállásnak hozzájárulván a' népnek a' Kormánnyal való meg nem elégedése, lehet tulajdonítani. Véres ütközetre vagynak téve előkészületek, 's a' munkálódások is megakadtak. Még nem tudatik, mellyik részre áll Ros as. Generál, a' ki a' fővárostól 150 órányi távolságra volt.

Londoni lapok a' Buenos ayresi nyughatatlanságról következőleg írják. „A' lázadás egy — a' Képviselek Kamarájokban hozott törvényből eredt, melly szerint a' haviíróknak megtiltatott, politikai versengéseknek közrebotsátása, és ennek következtében 4 haviírárok szüntek meg. A' jelen lázadás ekképpen kezdődött: A' Kormány, a' Restauradornak, mint Oppozitziónalis lapnak törvénybe idézteteset elrendelte, 's Oct. 11-kén midőn az Esküdtek törvényszéke a' dolgot vizsgálásához fogott, — temérdek — leginkább mézárosokból álló sokaság összevgyült a' nagy piaton, 's mindenfelé hallatszott e' kiabálás: Viva Don Juan Manuel Rosas. A' Politzia ezt nem akarta tűrni, a' mire a' mézárosok láháton kinyargáltak a' Városból. Ott még többen is hozzájoktsatolták magokat, lántsával, karddal, pisztolyal, és karabélyokkal felfegyverkezve. Midőn ezt a' Kormány meghallotta, a' Képviselek Kamarájoknak alkudozást tanátsolt, 's mindjárt is egy Kiküldötség rendeltetett az elégedetlenekhez. Ezek a' Kormánynak egészleni megváltozását kívánták. A' Kiküldötség visszatért a' Városba, az alkudozást abba hagyta, 's így az ellenkezések ismét elkezdődtek, sok ember vesztvén el életét. Most a' Rebelliseknek vezérjek, Pinedo Generális: hadi erejek nagyra nőtt, 's a' Város szomszedságában lévő minden helyeket megszállottak; a' Cocán is elfoglaltak néhány hajókat, és a' puskaportár hatalmokban esett. Mind tiszték mind közlegények számosan tsatolták hozzájok magokat, a' többek közt Rolon General Regimentének nagy részével. A' lakosság egyik részhez sem áll, de igen békételenek az élelemnek hiánya, és a' kereskedésnek megakadása miatt. A' Kormány két Generalissába bízik, úgy mint Espi-

nosába, és Izquierdósba, és mint mondják Santa Fé Helytartóját Lopezet is segedelemre hívta. Az a' hírszárnyallik, mintha egy két nap múlva a' pattantyuságot is a' Rebellisek ellen küldené a' Kormány. Rosas General az Indusokat tartja zabolán. Immár többen elfogattak, mivel a' Hivatalépületek elibe rendelt öröket el akarták tsábítani, a' többek között Pinedo, Sarandi Generalnak atyafia. Nehány nappal ezelőtt két Obersterhadnagy éppen akkor fogattatott el, midőn a' város előtt lévő katonákat magokhoz akarták édesíteni; azonnal az örhajóhoz küldettek, de útközben a' felvigyázó tisztnek gondatlansága miatt elszöktek. Pinedo General végre megegyezett abban, hogy a' Kereskedés a' varossal megnyitassék. Fegyverét azonban le nem teszi, 's figyelmét a' Képviselek Kamarájára függeszti, melly már megegyezési javallatokat tett.

B R A Z I L I A.

Rio de Janeiroban helyreállott a' tsendesség. A' fiatal Tsászár betegségéből lábadozik.

A' Pedristai felekezeti bizonyosnak hiszi, hogy Dom Pedro visszatér hozzájok, mihelyt egyszer a' Portugaliai dolgok eldülnek, de a' Regenség ellene mond, mert attól tart, hogy Dom Pedro eljövetelel, az Anarchia is lábra kap. Közönséges vélemény, és kívánság, hogy az Ország bölcdogságának eszközlésére, legjobb volna, a' birodalmat 4 Statusra osztani, tudniillik Rio de Janeiro, Bahiára, Pernambuco, és Maranhóra, úgy mindazáltal, hogy ezen 4 Státusok szövetségben volnának egymással, és ellenséges megtámadások alkalmával összevetnék vállukat a' köz veszedelem elhárítása tekintetéből.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' Deputatusok Kamarája Jan. 2-
 kan tartotta 5 dik ülését az új előlülő,
 idős' b Dupin alatt. A' Praesidens je-
 lenté, hogy több Követek elbotsáttatá-
 sokat kértek, mások gyengélkedő egés-
 ségek miatt meg nem jelenhetnek. A'
 napirend a' felírás szerkeztetésén volt.
 Ennél fogva a' Kamara külön hivatal-
 szobájába ment, azután tsak hamar visz-
 szatért a' kész Felírással. Tizennégy
 szónok íratta fel magát. Erre Salverte
 Ur szólott legelőször, 's azt mondá,
 hogy a' napirend a' Kamarájóró hágyá-
 sa nélkül határozottatott légyen el, en-
 nél fogva a' Felírási javallatot, sajtó
 alá botsátani, elosztogatni, a' felet-
 te történendő tanakodást pedig jövő
 napra kívánta halasztani. (A' közép pa-
 dokon: Nem! nem!) Viennet Urügy-
 vélekedett, hogy ha a' Felírás kinyom-
 tattatik, akkor azt a' napi írók felve-
 szik, és a' rostálgatás nem a' Parlament-
 ben, hanem ezen kívül történik meg.
 (Nevelés) Larabit Ur támogatta Sal-
 verte Urnak javallatját. Isambert
 Ur a' rendelményre hivatkozott, 's azt
 állította, hogy a' felírási javallatot ép-
 pen úgy, mint a' törvényjavallatot nyom-
 tatás alá kelljen botsátani. A' Praesi-
 dens: Az elmúlttak ebben a' részben
 nem kötik meg kezeinket: itt nem egy
 közönséges törvényjavallatról vagy on a'
 szó, hanem Parlamentalis, szükséges
 iroványról. Erre a' Kamara közbenve-
 tetlenül elővette a' Felírás rostálgatá-
 sát, mellynek foglalata ekképpen van:
 „Sire! A' Deputatusok Kamarája, Fel-
 ségeddel együtt forrón óhajtja Frantzia
 Országnak azt a' nyugodalmat, melly
 azt annyi vészek után, hálá az Egek-
 nek! valahára boldogítja: a' rend és bé-
 ke, mindég nagyobb gyökeret vernek,
 — a' kereskedés, melly a' közbátorság-
 gal egyenlő lépéssel halad, a' népnek
 jelléttét, és a' Statusnak virágzását szem-

látomást emelik. Ez a' bátorság való-
 ban rendelményeinknek talpköven nyug-
 szik, és rendíthetetlen jóakaratonkon.
 Az által, hogy a' Kormány szünet nél-
 kül az igazság, és mérséklet útján jár,
 diadalmaskodni fog azon pártoskodá-
 sokon, mellyek olly vakmerően feje-
 ket felemelik. Nem titkolhatjuk el Fel-
 séged előtt, némelly nyugoti kerületek
 rendtelenségeket: ezen szerentsétlen
 tartományok helyezete a' Kormány fi-
 gyelmét méltán magára vonja: Ennek,
 — fel lévén a' törvény hatalmával fegy-
 verkezve, — kötelességében áll, azoknak
 rendesebb, állandóbb, és foganatosabb
 őltalmat szerezni. Ideje már, hogy az
 elmozdított Dynastia barátjai ama
 vérrel áztatott tsatapiatról elűzettes-
 senek, hol ájulások, és kétségbe esé-
 sek napvilágra jött. Frantzia Ország
 egyesült erővel, és akarattal szándéko-
 zik ama setétben tébolygó pártosoknak
 nyakokat szegni. Valamint ellene volt
 a' megbúktatott Kormánynak, melly
 félre esmerte az Ország szokásait, ér-
 dekeit, és jussait, éppen úgy gyűlöli
 amaz esztelen javallatokat, mellyeket
 sokan az örökös, és Constitutzionalis
 Monarchia felforgatására tesznek. Az
 igazgatásnak munkássága, a' Magistra-
 tusnak állhatatossága, a' Nemzeti gár-
 dának, és a' seregnek vitézsége, a' mi
 együtt munkálódásunk, jót állanak a'
 felől, hogy minden anarchiai próbaté-
 telek, mellyeket már maga az Ország-
 nak közvéleménye is kárhoztat, meg-
 semmisítettnek. A' mit Frantzia Ország
 óhajt, abban áll, hogy a' Constitutzio-
 nalis Monarchia, és Képviselei Systema,
 a' maga épségében maradjanak. A'
 mi intézeteink, mellyek olly külömb-
 féle megtámadások által a' próbát ki-
 állították, Frantzia Ország dítsőségére
 sokáig fognak díszleni. A' köz jó eránt
 viseltető szeretetünk következtében,
 a' kereskedést elő fogjuk mozdítani;

minden, a' mi a' dolgozó rendet illeti, figyelmünket teljes mértékben magára vonja: örülünk a' kezdő tanítás előhaladásán, — az ezt organizáló törvény, bizonyosan áldott gyümölcst termend; a' népek szabad, és tzeleányos nevelése, hathatós emelőrúdja a' Nemzet jóllétének. Szorgalmasan vizsgálat alá vesszük azon javallatokat, mellyek véltünk, mint a' Tractatus végrehajtásával öszveköttetésben lévőkkel, közöltetek. Örömmel értettük, hogy a' Státus jövedelem megszaporodott: a' Kamara ebből azt a' következést húzza, hogy annyival könnyebb leend, a' bevétel, és a' kiadás közt, annyira óhajtott egyenlő súlyt helyre állítani, és vala mint mindent jóváhagy, a' mi a' Státuskiadásokra szükséges, éppen olly jussa van meg kívánni, hogy a' Miniszterek a' Budgethez tartásuk magokat. Felsőged nekünk olly törvények hozását javallja, mellyek intézeteinket kipótolják: mi fő kötelességünknek tartjuk, ebbeli addósságunkat leróvni. Részönettel veszi Frantzia Ország, Felsőgednek a' köz, és állandó békesség-ről adott biztosítását: azomban a' békesség megszűnnék jó tetemény lenni, mihelyest az Ország jussát, és méltóságát megsértené: illy drága áron tehát a' békességet el nem fogadnók, — mert a' melly Nemzet a' háborútól soha sem rettegett, és annyi áldozatokat teve az előkészületekre, tsak akkor örülhet a' békességnek, ha ez, becsületével megegyeztethető. A' felszított kiütött lázadás közfigyelmet gerjesztett. Felsőged, a' midőn Donna Mária Királynének elesmérése után, Portugalliával a' diplomatikai öszveköttetések helyre állította, és a' Spanyol Királyné V-dik Isabella jussait partolta, az emberiség kívánságának, és egy felvilágosodott Politika sugallásának eleget tett, mivel az által enyhítette,

ha el nem oszlatta is a' nyomorúságot, melly az említett két Országot sanyargatja. Felsőged határszélünkre felügyelő sereget méltóztatott rendelni, 's mi elesmérjük, hogy erre birtokunknak óltalmazására szükség vala. A' Nagy Britanniával való szoros öszveköttetés, nem ok nélkül nyújtanak reményt, hogy a' Holland — Belgiumi — sokáig fejtelten maradt kérdés, rövid idő múlva eldöntetik.

Nem tsekély részt veszünk Helvétziának állapotjában: ennek függetlensége a' miénkhez van kötve, 's örülünk, hogy Kormányának böltsessége diadal-maskodott a' szabadság ellenségei által indított egyenletlenségeken. Felsőgedet nemes sugallás vezette, a' midőn amaz Országot jó akaró, és haszon nem kereső barátság tanácsaival támogatta. A' Török Országot fenyegető Krisis sem mellőzhette el figyelmünket. Midőn Felsőged a' hartznak, melly sok népességeket aggodalomba döntött, kimenetelét siettetete, Frantzia Ország érdekeinek, és annak, a' mit az Európai rendnek állandósága parantsolólag kívánt meg, eleget akart tenni. Felsőged azt ígéri nekünk, hogy minden igyekezettel az Európai rend feltartására fordítandja, 's mi szerentsét kívánunk ezen bölts nemzeti Politikához. Frantzia Ország, a' maga tulajdonságában, mint egyik részvevő az Európai nagy Egyesületekben, az kárára béhozott Birtoki törvényt ritka békével türte, 's még most is türí. Semmit sem kezdett annak megváltoztatására, és éppen azért, a' mi megegyezésével történt, nem engedheti, hogy az megegyezése nélkül más Hatalmasság által öszverontassék. Frantzia Ország Felsőged böltsességére támaszkodik, 's hajlandó minden áldozatot megtenni, a' mit tsak érdekeinek megóvása, 's jussainak védelmezése meg kíván. — Ezek Sire! Frantzia Ország

Deputatusainak kívánságai, mellyeket hódolással, és bizodalommal térjesztünk elő. — Úgy van, mi bévégezzük munkánkat; esküvésünknek, 's kötelességünknek hívek maradunk, 's bizonyosok vagyunk a' felől, hogy igyekezetünknek egykor aratni fogjuk jutalmát. A' pártoskodásokat megszünteti a' népnek erős akarátja: a' rendet ezentúl semmi sem háborgatja, a' közönséges erköltsiség győzni fog, 's a' Constitutionalis Kormány erős támaszt nyrend. — Ezen felírás elolvasása után, ennek rostálgatásába ereszkedtek, 's a' vitatás még más nap is folytattott.

Egy Párisi Journal szerint, La Fayette-nak szobra, melly a' Juliusi 3 nap után, az Invalidusok háza kertjében állítottatott fel, legközelebb költ felsőbb parantsolat következésében levételett, 's a' rajta volt felírások letöröltettek.

Meausacból jelentik: „Már néhány esztendeje lefolyt, miolta Guilhem in a' Toulouse-i Törvényszéknél Tanácsos, és Meaussac, éjzakanak idejében, házokban 4 gyilkossal megölettetek. Régi Traditio szerint, az első, a' ki az egész környéken fellette fukarnak esmértelett, várában temérdek summát ásott el. Minden ekkoráig tett nyomozások sikertlenek valának. Részöbben a' vár, bizonyos Cassan Urak birtokába esett, kik a' Traditio igazsága felől meg lévén győződve, néhány hónappal ez előtt öly felétel alatt adták el a' várat Aché, és Fallieres Uraknak, hogy az abban az épület öszverontásakor ne talán megtalálándó kintsnek felét, az épület régi birtokossának adják. Aug. 12 kén az új ház birtokosok tsak ugyan megtalálták a' régen keresett kintset egy félig öszveroskadtt konyha alatt. Ezt Cassan Urak hivatalosan megtudták, 's noha amazok eleinte tagadták, még is

vége a' Meausaci Mairenek megvallották, avval a' hozzáadással, hogy a' kintset már elő nem mutathatják, mivel a' pénz darabokat felváltották. Vallomások szerint a' kints állott 193 egyszeres, 3 kettős Louisdorból, és 495 tallérből, XV-dik Lajos képével kivesve, de Cassan Urak ezen vallomással meg nem elégedtek, és közönségesen azt hiszik, hogy a' kintsnek kiásásakor jelen volt személyek megvesztegetettek: Cassan Urak a' Törvényszék előtt, szemmel látott tanúkkal is béakarják bizonyítani, hogy a' kints akkor, midön felvételett, egy fertály Hectoliterből tele tallérral, és két dézsából tele arannyal, állott legyen. Ök 30,000 frankot kívánnak, de fenn tartják magoknak, hogy ha a' Summa, mint gyanítani lehet, nagyobbnak lenni kivilágosodik, — akkor még többre tartanak számot.

N A G Y B R I T A N N I A.

Talleyrand Hertzeg, a' ki Febr. 2 kán lép 80 dik esztendőbe, úgy látzik Angoly Országból lett távolléte alatt sokat vesztett erejéből: alig képes a' gráditson járni, 's az a' társaság, mellynek körében a' Hertzeg rendszerént vhist kártyát jádzik, a' jádzó szobába vivő gráditst elszedette, 's egy más — alkalmasabb feljáróval pótolta ki.

A' Király Societé egyik gyűlésében, a' többek között Rosz Kapitány egy értekezést olvasott fel a' Magnetikai Éjszaki Polusnak felfedezése felől: 1831-ben Májusban szükséges szerrekllellátva, annak igazi pontját, és a' Magnetikai Meridiánnak lineáját ki eszközölte, azomban hozzá adta, hogy némelly hibáknak megigazítására, a' kijegyzett ponttól fogva, Éjszak, és Keletnyugot felé, még nyomosabb vizsgálódások kívántatnak meg.

A' Times-ben ezt olvashatni, az Angoly Tőkepénzeseknek, Déli A m e r i k á b a n , és S p a n y o l O r s z á g b a n k i n n l é v ő a d ó s s á g o k r a n é z v e : Az Angoly tőkepénzeseknek, déli Amerikában, és Spanyolországban tett számos próbáik, akár az Angoly Kormány közbenvetése, akár Appellatzió útján mind ekkoráig fogamat nélkül maradtak, 's úgy látszik, már mindenből ki koptak, melly szerint magoknak valami módon elégtételt szerezhetnének. — Így tehát hihetően várniok kell, míg valamely kedvező körülállás előnem adja magát. Azomban hivatalosan tudjuk, hogy M e x i c o , G v a t i m a l a , és mind azon dél Amerikai Státusok, mellyek Angliában költsönöztek, de a' Contractust hirtelen megtörték — hitelezőitől, immár kérélevelek nyújtattak bé. Az egész költsönözött Summa 18,394,571 font sterling: ha még ehez a' kamatot hozzá adjuk, akkor bátran lehet 24 millió fontra tenni, 's ez olyan summa, melly valóban meg érdemli az Angoly Kormány közbenjárását. Ha a' felyebbi summához számítatik a' Spanyol ország által fizetendő adósság is kamattal együtt, akkor az Angoly jobbágyoknak azon Hatalmasságoktól kívánt adósságát 45 milliom font sterlingge lehet tenni. Eleinte azt hitték, hogy ezen adósság nagyobb része kedvetlen körülállások között tétetett, és így a' Nyugtatványok felett még kérdés támadhat, — de már meg van bizonyítva, hogy a' Nyugtatványok éppen olyan törvényesek, mint Nápolyal, és Belgiúmmal, az előtte pedig Orosz, és Burkus Országgal kötött Contractusok.

SPANYOL ORSZÁG.

Bilbao Dec. 22-kén. Mi folyvást oroszsz állapotban vagyunk, mivel el nem fogadódott az a' hartz planum, melly Országunkhoz leginkább illet.

vólna. A' katonák kevesebb számmal vagynak, mint sem hogy a' 5 Baski kerület, és Navarra Insurgenseit zabolában tarthatnak, úgy, hogy ezek tetszésekre kalandoznak, a' szerint, a' mint hasznok hozza magával, majd egyesülnek, majd ismét elválnak, 's minden 's minden erőszakoskodást büntetlenül visznek véghez. A' Kormány részire csak 4000 fegyver szolgáltatott kézhez, és így még mintegy 15,000 darab az Insurgenseknél maradt. Guerillájok olly számos, hogy a' lakosok a' szónak igazi értelmében köröskörül bé vagynak zárva. Nehányan, kik tegnap előtt a' Város elibe mentek, megtámadtattak, 's láb alól eltetettek. Dom Miguel Butron 5 társaival, ugyan arra a' sorsra jutott, a' midőn Zavala elibe vitetett, ki mindnyájokat magánál megtartotta.

(Indicateur de Bordeaux.) Bayonne Dec. 26-kán. A' Guipuzcoai, és Navarrai Carlisták 24-kén delelőtt mintegy 2000-en El Pastor-nak tavollette alatt megtámadták Tolosát. A' tüzelés több óráig tartott, de 2 osztály linea sereg a' megtámadókat vitézül visszaverte. Erre a' Carlisták a' hegyekbe vették magokat. Továbbá Madridból Dec. 18 ról jelentik: Quintavon Quieta Pesares, melly a' Királynécé, és Segovia, 's Lagranja között fekszik, a' Carlistáktól felgyújtott. A' Király 8 szép kantzát vesztett el: mai napon Maga is a' helyszínére ment. Moreno Generális, a' ki Torrijos Generált, és szerentsétlen társait egyon lövette, és a' ki Ulman Generállal, Portugalliába szökött volt, 200 katonával Ayamontéba rohant. A' Spanyol Kormány hivatalosan tudósított, hogy Don Carlos Chavesban légyen, Catalonia felházzadt, 's a' Kormány igen tart a' következőektől. A' Revoluzió átaljában komoly ala-

kot von magára, 's úgy látszik, az egész félszigeten elterjed. Szerencsére 30.000 önkényesek lépnek a' seregbe, a' mi által talán a' Kormány győzni fog. A' Toledo-i Püspök több papokkal együtt Portugalliába szökött, 's Don Carlos hercege tsatolta magát.

Azon Systemának következésében, mellyet Don Xavier de Burgos a' belső igazgatásra nézve behozott, számos — egy Nemzeti Gárdának felállítását illető Decretumok fognak kibotsáttatni. Ez az új hadi erő minden városi katonaságot, és Kerületi Regementeket szükségtelessé teendő. A' Párisi börzén az a' hírszárnyallott, mint ha Don Carlos Spanyol Országba bétűtött volna, azomban ez a' hír kevés emberről nyert hitelt. Általában véve, a' Spanyol dolgok nem jó lábon állanak. Guernica mellett a' Carlisák öszvetsaptak a' Királyné katonáival, melly alkalommal ez utóbbiak vesztettek. Ez a' vesztés Bilbao-ban olly félelmet gerjesztett, hogy a' tisztviselők, egy francia hadi hajó ormán kerestek menedéket: erre a' városi katonák fegyvert fogtak, 's könyilatkoztatták, hogy a' várost utolsó vértseppig ortalazzák. Minden órában nagyobb segítség várnak, 's az elősereg már meg is érkezett.

P O R T U G A L L I A.

(Courier.) Dec. 15-kén. Dom Miguelnek Oportó előtt tanyázó katonái, és Guerillái, öszvesen mintegy 5000 en ezt a' Várost megtámadták, de az önkényesektől vitézül visszaverettek. Dom Pedro részéről Peixoto Oberster, fájdalom a' tsatatéren maradt.

(Globe.) Cartaxo Dec. 17-kén. A' Madridi Cabinét, Dom Miguelhez Egyességjavallatot küldött, a' mire, mint mondatik a' Király ekképpen felelt: „Kötelességem, érdekem, 's érzetem meg nem engedik, hogy a' Port.

polgári háborúnak végét szakaszszam, valameddig a' Braziliái Ex Tsászár, Donna Maria Kormányának feje leendő. Dom Pedro legközelebb két jeles tisztjét veszttette el, úgymint Pacheco Oberstert, és Cerqueira Majort: az első Oportónál esett el, a' második Alcacacer do Sal alatt.

B E T S.

Ö Ts. K. Felsege méltóztatott Dec. 20 kán 1853-ban költ Kir. határozata által Erdelyben az Alsó Fejér Vármegyei megüresült Fő Ispányi hivatalra Losontzi Báró Mgs Bánffy Adám Urat kegyelmesen kinevezni.

Ö Ts. K. Felsege méltóztatott Dec. 20-kán 1853-ban költ Kir. határozata által Erdelyben a' Kir. Törvény-Táblánál megüresült valóságos Itélőbírói hivatalokra kegyelmesen kinevezni a' következő eddig számszeletti Tábla Bírakat: Mgs Belényesi Koszta János, és Gidofalvi Csizsér Lajos Urakat, továbbá: H. Almási Mihály János Urat eddig Vice Királybíró Utvarhely Székben; Szepsi Szent Iványi Kispál László Urat eddig Küküllő Várm. Fő Szolgabíró, és M. Lapádi Csiki István Urat Doboka Várm. Fő Szolgabíráját.

Ö Ts. K. Felsege méltóztatott Kis Solymosi Mgs Augustinovits Pál Urnak előmozdítása által a' megüresült Itélőmesteri hivatalra Enlakai Mgs Sála Sámuel Urat eddig a' Kir. Törvenytábla valóságos Itélőbíráját kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Jan. 6-dikán tartatott Pesten az Ágost. val. követők egyházi választó közgyűlések, mellyben előleges tanácskozáat szerint a' szavazatok felbontatván a' többség következőkre esett: Egyházi első inspectorrá választatott M. Szirmay Adám, Hétszemélyes táblai közbíró 's a' t. 106. szavazattal; másodikká Matkovics István, itélőmester 68 sz.; Sche-

dius Kir. Tanátsnok 's m. k. egyetemi Professor Urnak az iskola elrendelése 's bővebb megalapítása iránt tett érdemeit a' gyülekezet köszönettel megismervén, ámbár a' tisztelt Ur az iskolai fő inspectorságot már most letenni kíváná, újlag megkérettet, hogy azt tovább is viselné, 's inkább melléje segédül választatott második iskola felügyelőnek Szloboda Mihály Pest városi Tanátsnok Ur, 72 sztal: igit Liedemann Samuel Ur, mint első Curator (ügyelő) mellé másod ügyelővé Gömörly Károly Ur 86 sztal; első Jegyzővé választatott továbbá Thaisz András 88, 's másoddá Schiller Károly Kir. Táblai ügyvéd Urak.

Pest Buda vidékin az ősz betsületesen kihuzta az ó esztendő, 's a' tél tsupán az új Január 3-kán kezdé komolyabbra magát eltökélni, hogy valahára tsakugyan télnek álljon be 's zordonkodjék. Ezen nap ólta fagy 's havaz, minek jégzajlással fenyegető következése, 's az előbbi gyakor esős idők után Dunánknak szokatlan magasságra áradása 's a' mind ezekhez járult erőszakosb szelek miatt, ugyan Jan. 6-dikán a' híd Pest és Buda között kiszedeték. Ez nem minden esztendőben történik illy későn, máskor közönségesen Dec. eleje szokta megbontani v. bontatni a' hidat, ha nem szép szerivel, legalább erőszakkal mint tavaly; 's innen, mivel a' magyar Játékszín Budán van, hová a' Pesti hazafiság legroszszabb időben is buzgón eljárt, mondák némelly játszi elmék: hogy maga a' Pest-Budai levegő 's időjárás is újra vissza magyarodik. Adná Isten. A' két városnak ez egymástól elszakadását vig és végbutsü gyanánt előzte meg 5-ke estve-

jén a' Pesti jóltévő Aszszony-egyesületnek farsangnyitó tántzmulatsága a' városi nagy teremben. Fényes volt ez, de nem olly népes, millyennek különben reménylők, szíves és nemes, de a' tzelra talán nem olly ketses 's jövedelmes sikerű, millyennek ohajtók. Budán, hol minap hasonló egyesületi tzelra a' magyar Játékszín használtaték 's minden és egyedül magyarul ment, melegebb részvét mutatkozik. A' nyomtatott Tánz-rend szerint a' tömött orchester magyarral (Bunkó Jánostól) kezdé meg darabjait 's rajta Szöllősy tántzmester Ur ügyelése 's tanítása után kellemesen jártak egy négyest magyarosan öltözködve: Gyürky Katinka, Gróf Györy Perkátai tisztartójának leánya, Kostyál Teréz, Jágasics Sándor törvényhallgató 's Kostyál Dani, érdemlett tapsal fogadtatva, mellyet még jobban bizonyított az, hogy nyug-óra után tántzok újra kikértek. Tomala Ur ügyez szorgalma valamint tavaly galoppot tsalt ki a' dudából, úgy most egy juhász furulyai galoppal lepelt meg 's ditserelettel jutalmaztaték. Egyebiránt hasonló derengésű kedvet ohajtunk két testver városunk sőt egész Hazánk még hátralevő minden tántzmulatságinak is az idei szerfelett rövid farsangon, mint ez volt. J. K.

A' Pénz folyamat Januárius' 15 dikán:
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 95 2/5
Az 1820-béli sorsosok: 209 5/5
Az 1821-béli hasonlók: 157 7/16
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 54 1/4 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1250 1/6 for. ton
Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomató: Nemes Házykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)